

Bruxelles, 11. lipnja 2026.
(OR. en)

10058/26

CADREFIN 259
FIN 807
RESPR 27
POLGEN 143

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje 2028. – 2034.
– pregovarački okvir

I. UVOD

1. Komisija je 16. srpnja 2025. predstavila paket prijedloga o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) za razdoblje 2028. – 2034., koji se sastoji od Prijedloga uredbe Vijeća kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034., Prijedloga međuinstitucijskog sporazuma o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju i Prijedloga odluke Vijeća o sustavu vlastitih sredstava EU-a te niza sektorskih zakonodavnih prijedloga. Komisija je 3. rujna 2025. predstavila dodatne sektorske zakonodavne prijedloge.
2. Dansko predsjedništvo 9. prosinca 2025. predstavilo je nacrt pregovaračkog okvira¹ u kojem su obuhvaćena horizontalna, financijska i druga politički osjetljiva pitanja kojima će se trebati posvetiti tijekom horizontalnih pregovora o VFO-u.

---

¹ ST 16344/25.

II. TRENUTAČNO STANJE RASPRAVA U VIJEĆU

3. Nadovezujući se na napredak koji je postiglo dansko predsjedništvo, ciparsko predsjedništvo nastavilo je s razmatranjem tekstova paketa u okviru *Ad hoc* radne skupine za višegodišnji financijski okvir (*Ad hoc* radna skupina za VFO), njezinih podskupina i drugih relevantnih pripremnih tijela Vijeća.
4. *Ad hoc* radna skupina za VFO između 7. siječnja i 2. lipnja 2026. održala je 15 sastanaka, usredotočivši se na horizontalne i financijske posljedice različitih prijedloga iz paketa VFO-a, među ostalim u pogledu prihodovne strane.
5. Na sastanku *Ad hoc* radne skupine za VFO 14. travnja 2026. države članice imale su priliku razmotriti napomenu predsjedništva² o ciljanim prilagodbama nacрта pregovaračkog okvira s ciljem pripreme pregovaračkog okvira s iznosima.
6. Tijekom ciparskog predsjedanja Odbor stalnih predstavnika raspravljao je o VFO-u u pet navrata, među ostalim u kontekstu priprema za sastanke Vijeća za opće poslove.
7. Vijeće za opće poslove održalo je rasprave o politikama o VFO-u u ožujku i svibnju, posvećene mehanizmima upravljanja za ključne financijske instrumente VFO-a i doprinosu VFO-a jedinstvenom tržištu.

---

² ST 8006/26.

III. PREGOVARAČKI OKVIR

8. Svrha predstavljanja pregovaračkog okvira jest utvrditi i potvrditi pitanja na koja će se u okviru pregovora o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) morati naći odgovor te, prema potrebi, olakšati raspravu o mogućnostima i rješenjima za pojedinačna pitanja. Predstavljanje pregovaračkog okvira u ovoj fazi nema za cilj u raspravama doći do konačnih zaključaka ili postići kompromis.
9. Pregovarački okvir sastavljen je i razrađen pod odgovornošću predsjedništva i stoga nije obvezujuć za delegacije. Predsjedništvo se i dalje vodi načelom da ništa nije dogovoreno dok sve nije dogovoreno.
10. Za delegacije se u Prilogu nalazi revidirani pregovarački okvir s iznosima.

I. HORIZONTALNA PITANJA

1. Novim višegodišnjim financijskim okvirom (VFO) obuhvatit će se razdoblje od sedam godina, odnosno od 2028. do 2034. Tim će se proračunom EU-u omogućiti da odgovori na aktualne i buduće izazove te da ispuni svoje političke prioritete. Njime su obuhvaćene nove kao i već uspostavljene politike kako bi se osigurala dugoročna sigurnost i prosperitet EU-a. Europa mora preuzeti odgovornost za vlastitu sigurnost, među ostalim jačanjem obrambenih sposobnosti i zaštitom naših granica i vrijednosti te upravljanjem migracijama, kao i povećati svoju konkurentnost i napore koje ulaže u prelazak na čistu energiju. Usporedo s tim i dalje su ključne već uspostavljene politike koje proizlaze iz obveza iz Ugovora, među ostalim ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija i zajednička poljoprivredna politika.
2. Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034. imat će sljedeću strukturu:
  - i) Naslov 1 – „Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija, poljoprivreda i ruralna područja, pomorstvo, prosperitet i sigurnost”;
  - ii) Naslov 2 – „Konkurentnost, prosperitet i sigurnost”;
  - iii) Naslov 3 – „Globalna Europa”;
  - iv) Naslov 4. „Administracija”.

Jednostavnija i učinkovitija struktura proračuna potrebna je kako bi se osigurala sposobnost reagiranja u kontekstu geopolitičke i gospodarske nesigurnosti. Razvrstavanje rashoda u četiri naslova osmišljeno je tako da se u obzir uzmu politički prioriteti Unije i osigura potrebna fleksibilnost u svrhu učinkovitog dodjeljivanja sredstava. Osim toga, smanjenjem broja programa nastoji se osigurati usklađenost i promicati sinergije. Cjelokupni okvir bit će pojednostavnjen i njime će se smanjiti administrativno opterećenje za korisnike, upravljačka tijela i revizorska tijela.

3. VFO-om će se pružiti mogućnosti za potporu svim regijama na vanjskim granicama EU-a, među ostalim regijama koje graniče s Rusijom, Bjelarusom ili Ukrajinom, s ciljem jačanja sve veće obrambene spremnosti i ključnih sposobnosti, pripravnosti, otpornosti i sigurnosti Europe te suočavanja s izazovima u gospodarstvima, socijalnom i teritorijalnom razvoju i povezivosti tih regija.
4. Maksimalni ukupni iznos rashoda za EU-27 za razdoblje 2028. – 2034. jest [1 730 228] milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i [1 733 456] milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje. Raščlamba iznosa godišnjih gornjih granica za odobrena sredstva za preuzimanje obveza po naslovima opisana je u nastavku. Jednaki su iznosi navedeni i u tablici u Prilogu I. u kojoj se ujedno navode godišnje gornje granice za odobrena sredstva za plaćanje. Svi su iznosi izraženi u stalnim cijenama iz 2025.
5. Provodit će se automatske godišnje tehničke prilagodbe za inflaciju primjenom [deflatora od 2 %, koji će se tehnički prilagoditi za godinu n+1 na temelju predviđene inflacije ako se predviđa da će ona iznositi manje od 1 % ili više od 3 %] ILI [fiksno deflatora od 2 %].
6. VFO će se revidirati u slučaju revizije Ugovorâ, ponovnog ujedinjenja Cipra ili pristupanja novih država članica Uniji.
7. Komisija će predstaviti prijedlog novog višegodišnjeg financijskog okvira prije 1. srpnja 2032.

Pojednostavnjenje

8. VFO će slijediti pojednostavnjenu i racionaliziranu strukturu s ciljem smanjenja nefleksibilnosti i ograničavanja administrativnog opterećenja za nadležna tijela i korisnike. Njime bi se trebalo smanjiti preklapanje ciljeva među programima i osigurati jednostavniji pristup informacijama o mogućnostima financiranja i proračunu za podnositelje zahtjeva i korisnike. Osim toga, smanjenjem broja programa nastoji se osigurati usklađenost i promicati sinergije.

9. Nepodmirene obveze (RAL, *reste à liquider*) neizbježan su nusproizvod višegodišnjeg programiranja i diferenciranih odobrenih sredstava. Međutim, očekuje se da će do kraja financijskog okvira za razdoblje od 2021. do 2027. nepodmirene obveze dosegnuti [X] milijardi EUR, zbog čega će plaćanja iz aktualnog VFO-a predstavljati znatan iznos ukupnih plaćanja tijekom prvih godina sljedećeg VFO-a. Kako bi se osigurala predvidiva razina, profil i uredno odvijanje plaćanja te povećala sposobnost brzog odgovora proračuna EU-a, poduzeto je nekoliko mjera, poput pojednostavnjenja provedbe, utvrđivanja primjerenih stopa pretfinanciranja, pravila o plaćanju i opozivu i pravodobnog donošenja sektorskog zakonodavstva za VFO za razdoblje 2028. – 2034.
10. Ako se pravila ili planovi u okviru podijeljenog upravljanja donesu nakon [30. studenoga 2028.], iznosi koji odgovaraju dodijeljenim sredstvima koja nisu iskorištena 2028.[, osim obveza za pretfinanciranje,] prenijet će se u jednakim omjerima na svaku godinu od 2029. do 2032., uz odgovarajuću prilagodbu gornjih granica VFO-a.
11. Prema načelu proračunskog jedinstva, VFO će u pravilu uključivati sve stavke rashoda EU-a. Međutim, s obzirom na njihovu specifičnost, neki instrumenti bit će izvan gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje ili će predstavljati izvanproračunske stavke.

Fleksibilnost

12. Unija mora imati kapacitet za odgovor na izvanredne unutarnje ili vanjske okolnosti i promjene u prioritetima. Istodobno mora postojati ravnoteža između potrebe za fleksibilnošću, s jedne strane, i predvidljivosti za dugoročna ulaganja te načela proračunske discipline i transparentnosti rashoda EU-a, s druge, poštujući pritom obvezujući karakter gornjih granica VFO-a.
13. U skladu s kapacitetom za odgovor na nove potrebe i prenamjenu sredstava prema novim prioritetima, VFO-om bi se trebali olakšati moguće preraspodjele i reprogramiranje unutar programa i među njima. Sva moguća odstupanja od indikativne financijske omotnice za višegodišnje programe nisu veća od [20] % iznosa namijenjenog za cjelokupno trajanje programa. To se ne odnosi na odobrena sredstva koja su unaprijed dodijeljena državama članicama.

14. U okviru svakog naslova utvrdit će se odgovarajuće razlike do gornjih granica. Za određene programe utvrdit će se nedodijeljeni iznosi i rezerve. S obzirom na okružje koje se brzo mijenja resursi za odgovor na krize kao što su prirodne katastrofe trebali bi također biti dio ugrađene fleksibilnosti u okviru određenih programa, a da se pritom ne ugroze njihovi primarni ciljevi.
15. Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice obuhvaćat će sljedeće:
- i) od 2029., razlike koje su ostale raspoložive ispod gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu $n-1$ koje treba staviti na raspolaganje iznad gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru proračunskog postupka („ukupna razlika do gornje granice za obveze”);
  - ii) od 202[9]. kao dio tehničke prilagodbe Komisija može prilagoditi gornju granicu za plaćanje za godine [2029. – 2034.] naviše za iznos jednak razlici između izvršenih plaćanja i gornje granice za plaćanje iz VFO-a za godinu $n-1$ („ukupna razlika do gornje granice za plaćanje”). Svaka prilagodba naviše u cijelosti se prebija odgovarajućim smanjenjem gornje granice za plaćanje za godinu $n-1$. Godišnje prilagodbe u godinama [203X. – 2034.] ne premašuju [X] milijuna EUR u odnosu na izvornu gornju granicu za plaćanje;
  - iii) kao krajnja mjera za reagiranje na nepredviđene okolnosti, iznosi se mogu staviti na raspolaganje iznad gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza ili odobrena sredstva za plaćanje, pod uvjetom da se u cijelosti izvrši prijeboj u okviru razlika do gornje granice u jednom ili više naslova VFO-a za tekuću financijsku godinu ili buduće financijske godine ili u okviru razlike do gornje granice za plaćanje („pričuva za nepredviđene izdatke”). Tako prebijeni iznosi dodatno se ne mobiliziraju u kontekstu VFO-a.

16. Instrumentom fleksibilnosti financiraju se jasno utvrđeni nepredviđeni rashodi koje nije moguće financirati u okviru gornjih granica raspoloživih za jedan naslov ili više njih. Odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje bit će iznad gornjih granica VFO-a. Godišnji fiksni iznos za Instrument fleksibilnosti utvrdit će se na [2000] milijuna EUR. Od 2029. godišnji fiksni raspoloživi iznos za Instrument fleksibilnosti svake će se godine povećati za:

- i) [iznos jednak novčanim kaznama unesenima u proračun u godini n-2];
- ii) [iznos jednak opozvanim odobrenim sredstvima tijekom godine n-2].

Neiskorišteni dio godišnjeg iznosa Instrumenta fleksibilnosti može se iskoristiti do kraja godine n+2. Svi dijelovi godišnjeg iznosa iz godine n koji nisu iskorišteni do kraja godine n+2 više se neće moći iskoristiti.

Upravljanje

17. Potrebna razina opće fleksibilnosti trebala bi se temeljiti na pouzdanom upravljanju i odgovarajućoj uključenosti država članica i relevantnih institucija, posebno Vijeća, u planiranje i prilagodbu aktivnosti i prioriteta te izvršenje proračuna. Time se osigurava da je proračun EU-a pomno usklađen s prioritetima Unije u svim programima potrošnje.
18. [S ciljem poboljšanja kvalitete i učinkovitosti godišnjeg proračunskog postupka uspostaviti će se novi mehanizam za usmjeravanje politika. Komisija će svake godine najkasnije do sredine prosinca predstaviti integrirano strateško izvješće koje se temelji na sektorskim procesima i izvješćima, u kojem se navode mogući prioriteti financiranja relevantnih politika Unije na kojima će se temeljiti godišnji proračunski postupak. Cilj je tog izvješća usmjeriti strukturiranu raspravu u cilju doprinosa proračunskom tijelu prije godišnjeg proračunskog postupka. Komisija će pri predavljanju nacrtu proračuna uzeti u obzir ishod te rasprave i prioritete koje su utvrdili Europski parlament i Vijeće. Glavni strateški prioriteti Vijeća za godišnji proračun bit će sadržani u njegovim proračunskim smjernicama. Te će se smjernice proslijediti Europskom vijeću.]

19. Države članice aktivno i pravodobno sudjeluju u određivanju prioriteta i odlučivanju o programima rada u okviru programâ potrošnje u odgovarajućim forumima, među ostalim, ako je to relevantno, putem odgovarajućih postupaka odbora, te ostaju uključene u postupak ispitivanja izbjegavajući pritom nepotrebno administrativno opterećenje. Vijeće će prema potrebi biti uključeno sudjelovanjem u strateškim raspravama. Svaka će institucija djelovati u granicama ovlasti koje su joj dodijeljene u Ugovorima. Delegirani akti ograničeni su na elemente odgovarajućeg zakonodavnog akta koji nisu ključni.
20. Trajanje sektorskih programa VFO-a trebalo bi u pravilu biti usklađeno s vremenskim okvirom VFO-a za razdoblje 2028. – 2034.

Učinak i uspješnost

21. Uloga proračuna EU-a u potpori djelotvorne provedbe ciljeva politika na razini cijelog EU-a trebala bi se dodatno poboljšati. Uspostavlja se horizontalni okvir za praćenje rashoda i uspješnost proračuna EU-a kako bi se uzeli u obzir rezultati i napredak u reformama ostvareni potrošnjom EU-a te mjerio učinak proračuna EU-a na temelju čega će se donositi buduće odluke o politikama. Horizontalni okvir za uspješnost trebao bi doprinijeti i ograničavanju administrativnog opterećenja za nadležna tijela i korisnike povezanog s izvršenjem proračuna EU-a.
22. Proračunom bi se trebao osigurati znatan učinak poluge kako bi se povećao učinak potrošnje EU-a. To uključuje dovoljan stupanj sufinanciranja među programima. Osim toga, u skladu s ukupnim naporima u pogledu konsolidacije, financijske instrumente i proračunska jamstva trebalo bi dodatno racionalizirati, osobito s pomoću financijskih instrumenata Europskog fonda za konkurentnost i instrumenta Globalna Europa, čime bi se proračun iskoristio za mobilizaciju privatnih ulaganja. Iako se prepoznaju mogućnosti takve vrste financiranja, financijske obveze koje proizlaze iz financijskih instrumenata, proračunskih jamstava i financijske pomoći moraju se pomno pratiti.

23. Programi i instrumenti Unije trebali bi na pravedan, socijalno uravnotežen, pošten i troškovno učinkovit način doprinosti ispunjavanju dugoročnih obveza iz Pariškog sporazuma te promicanju zaštite okoliša i bioraznolikosti. U okviru nastojanja da se postignu rezultati u pogledu tih prioriteta, najmanje 35 % proračunskih rashoda Unije, isključujući rashode povezane s obranom i sigurnošću, trebalo bi podupirati klimatske i okolišne ciljeve na temelju učinkovite, razmjerne i transparentne metodologije. Time bi se trebalo osigurati da rashodi EU-a budu u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma, načelom „ne nanosi bitnu štetu”, klimatskim ciljem Unije da se do 2030. emisije smanje za najmanje 55 % i ciljem postizanja klimatske neutralnosti najkasnije do 2050., uz istodobno ograničavanje administrativnog opterećenja za nadležna tijela i korisnike.
24. Radi zaštite dobrog izvršenja proračuna EU-a i financijskih interesa Unije VFO uključuje snažne zaštitne mjere kako bi se osiguralo poštovanje vladavine prava i djelotvorna primjena Povelje o temeljnim pravima uz potpuno poštovanje načela objektivnosti, nediskriminacije i jednakog postupanja prema državama članicama te uz primjenu koja je pravedna, nepristrana i utemeljena na činjenicama i kojom će se osigurati zakonito postupanje.

Pouzdanim i učinkovitim sustavom revizije i kontrole osigurat će se zakonitost i pouzdanost plaćanja, uz izbjegavanje udvostručavanja odgovornosti i uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti.

II. NASLOV 1 – EKONOMSKA, SOCIJALNA I TERITORIJALNA KOHEZIJA, POLJOPRIVREDA I RURALNA PODRUČJA, POMORSTVO, PROSPERITET I SIGURNOST

25. Cilj je ovog naslova ostvariti dodanu vrijednost EU-a poticanjem kohezije, uzlazne konvergencije, gospodarskog rasta, konkurentnosti, otpornosti i sigurnosti podupiranjem ulaganja i reformi za uključivu, održivu, prosperitetnu, autonomnu i sigurnu Europu. Rashodi u okviru ovog naslova bit će usmjereni na smanjenje ekonomskih, socijalnih i teritorijalnih razlika, poticanje privlačnosti i razvoja ruralnih područja, podupiranje otpornih, konkurentnih i održivih sektora poljoprivrede i ribarstva EU-a te poticanje plavog gospodarstva, ulaganje u ljude, jačanje obrambenih sposobnosti Unije, jačanje sigurnosti i upravljanja migracijama te zaštitu vanjskih granica Unije, uz istodobno osiguravanje dobrog funkcioniranja jedinstvenog tržišta u cijeloj Uniji. Ovim naslovom obuhvatit će se i otplata zaduživanja u okviru instrumenta NextGenerationEU (NGEU).
26. Poljoprivreda i ribarstvo strateški su sektori Unije koji osiguravaju sigurnu i visokokvalitetnu hranu za EU i imaju ključnu ulogu u globalnoj sigurnosti opskrbe hranom. Stabilizacija prihoda poljoprivrednika, privlačenje buduće generacije poljoprivrednika, jamčenje sigurnosti opskrbe hranom u Uniji i podupiranje prijelaza na gospodarski, ekološki i socijalno otporan, održiv i tržišno usmjeren poljoprivredni sektor s jednakim uvjetima i dalje su temeljni prioriteti zajedničke poljoprivredne politike koji se financiraju iz proračuna EU-a. U istom će se duhu iz proračuna EU-a nastaviti financirati otporna zajednička ribarstvena politika.
27. Promicanje sveobuhvatnog skladnog razvoja Unije i smanjenje razlika podupiranjem jačanja njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije i dalje su temelj kohezijske politike. Iz proračuna EU-a nastavit će se osiguravati financijska sredstva za ulaganja i strukturne prilagodbe u svim kategorijama regija, u skladu s njihovim posebnim izazovima, pri čemu će se posebna pozornost posvećivati slabije razvijenim regijama.

28. Koordinirano djelovanje na razini EU-a u odnosu na djelotvoran nadzor vanjskih granica ključno je za osiguravanje učinkovitijeg upravljanja migracijama i visoke razine unutarnje sigurnosti u Uniji uz istodobnu zaštitu načela slobodnog kretanja osoba i robe unutar Unije. Proračunom EU-a i dalje će se podupirati jačanje unutarnje sigurnosti, među ostalim u kontekstu sigurnosnih kriza koje proizlaze iz nepredvidivih geopolitičkih izazova, te provedba, jačanje i razvoj zajedničke migracijske politike i politike azila te europskog integriranog upravljanja granicama i europske vizne politike. Osigurat će se sinergije s vanjskom politikom kako bi se pristupilo rješavanju pitanja vanjske dimenzije migracija.
29. Razina obveza za ovaj naslov neće premašiti:

<p>NASLOV 1 – EKONOMSKA, SOCIJALNA I TERITORIJALNA KOHEZIJA, POLJOPRIVREDA I RURALNA PODRUČJA, POMORSTVO, PROSPERITET I SIGURNOST</p> <p style="text-align: right;">(mil. eura, cijene iz 2025.)</p>						
2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.
X	X	X	X	X	X	X

Europski fond za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost

30. Uspostavit će se Europski fond za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost kako bi se doprinijelo ciljevima politike navedenima u nastavku:
- podupiranje provedbe kohezijske politike smanjenjem regionalnih nejednakosti u Uniji i zaostalosti regija u najnepovoljnijem položaju te promicanje europske teritorijalne suradnje, što uključuje potporu projektima povezanim s okolišem i transeuropskim mrežama,
  - podupiranje provedbe kohezijske politike poboljšanjem kvalitetnog zapošljavanja, osposobljavanja, obrazovanja i vještina te socijalne uključenosti i doprinošenje socijalno pravednoj tranziciji prema klimatskoj neutralnosti,
  - potpora provedbi zajedničke poljoprivredne politike Unije,
  - potpora provedbi zajedničke ribarstvene politike Unije,
  - zaštita i jačanje temeljnih prava, demokracije i vladavine prava te očuvanje vrijednosti Unije,
  - potpora provedbi politika koje se odnose na azil, migracije, integraciju, upravljanje granicama i viznu politiku te unutarnju sigurnost.
31. Fond će uglavnom djelovati putem financijskih omotnica unaprijed dodijeljenih državama članicama i provodit će se u okviru podijeljenog upravljanja.

32. Financijska omotnica u okviru Europskog fonda za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost iznosit će ukupno [770 366] milijuna EUR i dodijelit će se kako slijedi:

- i) [705 250] milijuna EUR za planove za nacionalno i regionalno partnerstvo, od čega:
  - a) najmanje [195 024] milijuna EUR za slabije razvijene regije;
  - b) najmanje [261 013] milijuna EUR za potporu dohotku u okviru zajedničke poljoprivredne politike;
  - c) najmanje [3549] milijuna EUR za intervencije u okviru zajedničke ribarstvene politike;
  - d) najmanje [30 608] milijuna EUR za migracije, upravljanje granicama i vizama te mjere unutarnje sigurnosti;
- ii) [9045] milijuna EUR za plan Interrega;
- iii) [56 071] milijuna EUR za Instrument EU-a.

Tehničkoj pomoći na inicijativu Komisije dodijelit će se do [0,5] % ukupnog iznosa.

33. Najmanje 14 % ukupnog iznosa u okviru Fonda, uključujući planove za nacionalno i regionalno partnerstvo, ne računajući minimalne iznose za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike i zajedničke ribarstvene politike i financiranje u okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku, bit će namijenjeno postizanju socijalnih ciljeva Unije.

34. Najmanje [10] % ukupnog iznosa u okviru planova za nacionalno i regionalno partnerstvo, ne računajući minimalne iznose za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike i zajedničke ribarstvene politike i financiranje u okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku, bit će namijenjeno ruralnim područjima.

35. Osim toga, očekuje se da će planovi za nacionalno i regionalno partnerstvo doprinijeti postizanju klimatskih i okolišnih ciljeva Unije s 43 % ukupnog iznosa, ne računajući mjere kojima se doprinosi obrani i sigurnosti.

Planovi za nacionalno i regionalno partnerstvo

36. Države članice izradit će planove za nacionalno i regionalno partnerstvo kako bi poduprle opće ciljeve i, uzimajući u obzir posebne izazove i potrebe određene države članice i njezinih regija, dale doprinos za šest specifičnih ciljeva i relevantnim specifičnim ciljevima u okviru svakog podstavka Fonda. U planovima će se utvrditi reforme i ulaganja te druge intervencije kojima se djelotvorno provode sve ili znatan dio relevantnih preporuka za pojedinu zemlju u okviru europskog semestra, izvješće o vladavini prava, nacionalna preporuka u okviru ZPP-a, preporuke za digitalno desetljeće, nacionalni energetske i klimatski planovi te relevantni dokumenti i strategije u području unutarnjih poslova. U ocjeni plana uzet će se u obzir i dodjela financijskih sredstava te opseg i razmjeri izazova za pojedinu zemlju za dotičnu državu članicu, načela proporcionalnosti i jednakog postupanja te je li na relevantne preporuke za pojedinu zemlju odgovoreno u drugim nacionalnim planovima ili dokumentima donesenima na razini EU-a.
37. Planovi za nacionalno i regionalno partnerstvo pripremat će se i provoditi u skladu s načelima partnerstva i višerazinskog upravljanja, uključujući regionalna i lokalna tijela, te u skladu s institucionalnim, pravnim i financijskim okvirom država članica. U tu svrhu plan mora biti osmišljen tako da se njime u obzir uzima suradnja s regionalnim i drugim javnim tijelima.

38. Planovi za nacionalno i regionalno partnerstvo bit će podijeljeni u poglavlja. Države članice mogu uključiti nacionalna, sektorska te regionalna i teritorijalna poglavlja, osiguravajući sudjelovanje više dionika. Pojedina država članica može uključiti više regionalnih i teritorijalnih poglavlja. Planovi za nacionalno i regionalno partnerstvo mogu sadržavati poglavlje o zajedničkoj poljoprivrednoj politici kako bi se njima obuhvatio posebni identitet ZPP-a.
39. Države članice u svojem će programiranju osigurati odgovarajuća ulaganja za mjere kohezijske politike u svim kategorijama regija, uzimajući u obzir trenutačne razine ulaganja. Ako su sredstva dodijeljena tranzicijskim i razvijenijim regijama manja od [25] % trenutačne razine ulaganja, države članice dostavit će obrazloženje na temelju objektivnih kriterija.
40. Komisija će ocijeniti planove u roku od četiri mjeseca od njihova podnošenja, a Vijeće će ih odobriti. Komisija će ocijeniti izmjene planova u roku od tri mjeseca od podnošenja izmijenjenog plana, a Vijeće će ih odobriti. Komisija, u opravdanim slučajevima, može predložiti državi članici izmjenu postojećih mjera ili uvođenje novih mjera.
41. Države članice mogu uspostaviti upravljačka tijela na regionalnoj razini, osiguravajući izravno sudjelovanje regionalnih tijela u upravljanju planovima i njihovoj provedbi. Regionalna upravljačka tijela mogu izravno surađivati s Komisijom. Ako država članica utvrdi više od jednog upravljačkog tijela, imenovat će koordinacijsko tijelo kako bi se osigurala dosljedna provedba plana. U mjeri u kojoj je to moguće, kako bi se osigurali kontinuitet i troškovna učinkovitost, države članice trebale bi se oslanjati na postojeće upravljačke strukture i institucije.

42. Isplata plaćanja temeljit će se na postizanju relevantnih ključnih etapa i ciljnih vrijednosti ili relevantnih ostvarenja. Revizija će se provoditi primjenom načela jedinstvene revizije.
43. Iznos fleksibilnosti koji odgovara [25] % iznosa dodijeljenog državama članicama u okviru planova za nacionalno i regionalno partnerstvo stavit će se na raspolaganje za programiranje kako slijedi:
- i) 5 % za rješavanje hitnih i posebnih potreba kao odgovor na kriznu situaciju prije preispitivanja u sredini programskog razdoblja. Svi preostali iznosi programirat će se tijekom preispitivanja u sredini programskog razdoblja ovisno o promjenama u potrebama;
  - ii) [15] % nakon preispitivanja u sredini programskog razdoblja kako bi se uzele u obzir promjene u potrebama;
  - iii) 5 % za rješavanje hitnih i posebnih potreba kao odgovor na kriznu situaciju nakon preispitivanja u sredini programskog razdoblja počevši od 2031. Svi preostali iznosi bit će raspoloživi za programiranje u okviru plana nakon lipnja 2033.

Iznosom fleksibilnosti neće se uzeti u obzir financijski doprinos Interregu i mjere namjenske potpore za poljoprivredu.

44. Države članice mogu iskoristiti do [2/3] iznosa raspoloživog za preispitivanje u sredini programskog razdoblja za financiranje intervencija u okviru ZPP-a ili mjera za ruralna područja od 1. siječnja 2028.

45. U slučaju krize države članice mogu zatražiti izmjenu svojih planova za nacionalno i regionalno partnerstvo kako bi odgovorile na krizu. U svojem zahtjevu za izmjenu države članice trebale bi u okviru svojih planova za nacionalno i regionalno partnerstvo utvrditi potrebe za reprogramiranjem, prema potrebi, kako bi se odgovorilo na učinak krize na postojeće mjere.

Za prirodne katastrofe i zdravstvene krize iznad pragova za EU-ovo djelovanje u području solidarnosti države članice mogu zatražiti i potporu iz EU-ova djelovanja u području solidarnosti u okviru Instrumenta EU-a, ovisno o raspoloživosti financijskih sredstava. Svi iznosi primljeni iz Instrumenta EU-a trebali bi biti popraćeni barem jednakim iznosom iz iznosa fleksibilnosti za krizu u okviru plana za nacionalno i regionalno partnerstvo, ovisno o raspoloživosti sredstava.

Za prirodne katastrofe i zdravstvene krize ispod pragova za EU-ovo djelovanje u području solidarnosti te za sve druge krize, uključujući krizna plaćanja poljoprivrednicima i krize u području unutarnjih poslova, države članice mogu programirati svoj iznos fleksibilnosti za ublažavanje učinaka krize. Za stabilizaciju poljoprivrednih tržišta osigurat će se financijska potpora iz djelovanja Sigurnosna mreža za jedinstvo u okviru Instrumenta EU-a. Za krize u području unutarnjih poslova države članice mogu primiti i financijsku potporu iz djelovanja u području unutarnjih poslova u okviru Instrumenta EU-a.

Države članice podnijet će samo jedan zahtjev za izmjenu plana sa sažetkom potreba za financiranjem iz svih izvora, uključujući rezervu za nove izazove i prioritete, ovisno o raspoloživosti sredstava, a Komisija će donijeti jednu odluku o financiranju povezanu s tim zahtjevom za izmjenu.

46. [Ako se Fond uspostavi nakon [1. siječnja 2028.], trebalo bi poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osigurala potpora dohotku poljoprivrednika za 2028.]

Socijalni fond za klimatsku politiku

47. Socijalni planovi za klimatsku politiku u okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku [mogu se integrirati] ILI [integrirat će se] kao zasebna poglavlja planova za nacionalno i regionalno partnerstvo od 2028. [Države članice iznose iz svojih dodijeljenih sredstava za 2026. i 2027. u okviru Socijalnog fonda za klimatsku politiku mogu prenijeti u svoj plan za nacionalno i regionalno partnerstvo.]

[Program Catalyst Europe

48. Državama članicama bit će na raspolaganju iznos od [134 000] milijuna EUR potpore u obliku zajma za provedbu u okviru njihovih planova za nacionalno i regionalno partnerstvo. Zahtjev za potporu u obliku zajma bit će povezan s dodatnim reformama, ulaganjima i drugim intervencijama. Zahtjev za potporu u obliku zajma podnijet će se do [31. siječnja 2028.].
49. Potpora u obliku zajma raspodijelit će se na temelju načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti. Udio potpore u obliku zajma za tri najveća primatelja neće biti veći od [60] % ukupnog iznosa raspoloživog za potporu.]

Instrument EU-a

50. Instrument EU-a uspostaviti će se kako bi se povećala fleksibilnost i omogućilo da se proračunom EU-a djelotvornije rješavaju nepredviđene krize te financiraju intervencije kojima se dopunjuju i jačaju planovi za nacionalno i regionalno partnerstvo. Instrument EU-a, koji se provodi u okviru podijeljenog, izravnog ili neizravnog upravljanja, sastojat će se od:
- i) [49 680] milijuna EUR za djelovanja Unije, uključujući Sigurnosnu mrežu za jedinstvo kao odgovor na poremećaje na tržištu i za stabiliziranje poljoprivrednih tržišta [te ublažavanje posljedica prirodnih katastrofa po poljoprivrednike i ribare]; djelovanja povezana s migracijama, upravljanjem granicama i unutarnjom sigurnošću; djelovanja u području okoliša, prirode i klime, djelovanja u području solidarnosti u slučaju prirodnih katastrofa i druga djelovanja Unije. Najmanje [14 928] milijuna EUR bit će namijenjeno djelovanjima u području solidarnosti, [5598] milijuna EUR Sigurnosnoj mreži za jedinstvo, [18 762] milijuna EUR djelovanjima u području unutarnjih poslova;
  - ii) [6391] milijuna EUR rezerve za [nove izazove i prioritete] ili [krize].

51. Neiskorištena sredstva povezana sa Sigurnosnom mrežom za jedinstvo, djelovanjima u području solidarnosti u slučaju prirodnih katastrofa i rezervom prenijet će se u sljedeću godinu i mogu se upotrijebiti do 2034.

Proračunske obveze

52. Proračunske obveze (u tekućim cijenama) svakog plana za nacionalno i regionalno partnerstvo izvršavat će se u godišnjim obrocima kako slijedi:

- i) [15,8] % u 2028.;
- ii) [15,5] % u 2029.;
- iii) [15,1] % u 2030.;
- iv) [14,8] % u 2031.;
- v) [14,4] % u 2032.;
- vi) [12,8] % u 2033.;
- vii) [11,7] % u 2034.

Kategorije regija

53. Kad je riječ o planovima za nacionalno i regionalno partnerstvo, regije razine NUTS 2 razvrstavaju se na temelju standarda kupovne moći (SKM) svake regije, izračunanih na temelju podataka Unije za razdoblje 2021. – 2023., kako slijedi:

- i) „slabije razvijene regije”, čiji je BDP po stanovniku manji od 75 % prosječnog BDP-a po stanovniku država EU-27;
- ii) „tranzicijske regije”, čiji je BDP po stanovniku između 75 % i 100 % prosječnog BDP-a po stanovniku država EU-27;
- iii) „razvijenije regije”, čiji je BDP po stanovniku veći od 100 % prosječnog BDP-a po stanovniku država EU-27.

Potpora u okviru zajedničke poljoprivredne politike

54. Proračunom Unije i dalje će se pružati potpora dohotku poljoprivrednicima te održivoj poljoprivredi i proizvodnji hrane u okviru zajedničke poljoprivredne politike, čime se ostvaruju ciljevi utvrđeni u Ugovorima, među ostalim omogućavanjem primjerenog životnog standarda poljoprivrednoj zajednici.
55. Kako bi zajednička poljoprivredna politika ostala jednako važna za europski poljoprivredni sektor kao što je to danas, Uredbom o ZPP-u utvrdit će se određene odredbe specifične za zajedničku poljoprivrednu politiku. Uredbom o ZPP-u osigurat će se snažna i integrirana zajednička poljoprivredna politika u okviru planova za nacionalno i regionalno partnerstvo.
56. Planirana prosječna potpora dohotku po površini za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike neće, u tekućim cijenama, biti manja od [130] EUR ni veća od [240] EUR po hektaru za svaku državu članicu.
57. [Uvest će se degresivna ljestvica za ukupnu godišnju potporu dohotku po površini u skladu sa sljedećim:
- i) za potporu dohotku po površini između [20 000] i [50 000] EUR godišnji iznos smanjit će se za [25] %;
  - ii) za potporu dohotku po površini između [50 000] i [75 000] EUR godišnji iznos smanjit će se za [50] %;
  - iii) za potporu dohotku po površini iznad [75 000] EUR godišnji iznos smanjit će se za [75] %].

58. Gornja granica ukupne godišnje potpore dohotku po površini za velike korisnike [na dobrovoljnoj osnovi] uvest će se na razini od [100 000] EUR.
59. Iznos koji proizlazi iz postupnog smanjivanja i određivanja gornje granice ostat će dio iznosa raspoloživog za potporu dohotku u okviru zajedničke poljoprivredne politike.

Horizontalni uvjeti

60. Uvest će se horizontalni uvjeti kako bi se osiguralo poštovanje vladavine prava i usklađenost s Poveljom o temeljnim pravima, uz potpuno poštovanje načela objektivnosti, nediskriminacije i jednakog postupanja prema državama članicama. Države članice uspostaviti će i održavati djelotvorne mehanizme kako bi tijekom provedbe Fonda osigurale usklađenost mjera koje se podupiru njihovim planovima s relevantnim odredbama Povelje Europske unije o temeljnim pravima, kao i poštovanje načela vladavine prava. Vijeće će prema potrebi biti uključeno u provedbu horizontalnih uvjeta.

Metodologija dodjele za planove za nacionalno i regionalno partnerstvo

61. Dodjela financijskih sredstava državama članicama u okviru planova za nacionalno i regionalno partnerstvo utvrdit će se prema ključu za opći dio i prema ključu za dio koji se odnosi na unutarnje poslove, čemu će se dodati doprinos iz dodjele sredstava Socijalnog fonda za klimatsku politiku za relevantno razdoblje. Države članice mogu u trenutku podnošenja svojeg početnog plana ili bilo kojeg zahtjeva za izmjenu na dobrovoljnoj osnovi zatražiti preraspodjelu do [5] % iznosa koji proizlaze iz ključa za unutarnje poslove na mjere u okviru općeg ključa za raspodjelu, isključujući namjenske iznose ZPP-a i ZRP-a.

62. Ključ za opći dio utvrdit će se za svaku državu članicu na sljedeći način:

- i) prosjek udjela države članice u ukupnom stanovništvu EU-a (2024.) i udio države članice u ukupnom stanovništvu EU-a izloženom riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti u ruralnim područjima (2024.);
- ii) prosjek će se pomnožiti s kvadriranom vrijednošću obrnutog relativnog BND-a po stanovniku u svakoj državi članici u usporedbi s prosjekom EU-a, izraženog u standardu kupovne moći (2023.), nakon uključivanja sljedećih prilagodbi:
  - a) jaz u prosperitetu za regije izračunava se za sve regije razine NUTS 3 u kojima je BDP po stanovniku, izražen u standardu kupovne moći (2021. – 2023.), manji od 75 % prosjeka EU-a. Razlika između relativnog BDP-a po stanovniku u regiji i 75 % prosjeka EU-a pomnožit će se s brojem stanovnika regije (2022.) i podijeliti s ukupnim brojem stanovnika države članice (2022.);
  - b) jaz u prosperitetu za poljoprivredu izračunava se uzimajući u obzir razliku između izravnih plaćanja, na razini iz 2027., po potencijalno prihvatljivom hektaru (2022.) i 90 % prosjeka EU-a za svaku državu članicu. To će se pomnožiti s potencijalno prihvatljivim hektarima u državi članici (2022.) i izraziti u odnosu na izravna plaćanja, na razini za 2027., za državu članicu.

Početni ključ kako je gore naveden normalizirat će se na 100 %. Gornja granica i sigurnosna mreža normalizirane na 100 % primjenjivat će se iterativno sve dok udio dodijeljenih sredstava niti jedne države članice ne bude manji od 80 % ili veći od 105 % njezina udjela dodijeljenih sredstava za razdoblje 2021. – 2027. iz relevantnih unaprijed dodijeljenih sredstava u okviru podijeljenog upravljanja. Uz početni ključ, državama članicama koje primaju sredstva iz Kohezijskog fonda u VFO-u za razdoblje 2021. – 2027. stavit će se na raspolaganje dodatni iznos od 5203 milijuna EUR, koji će se raspodijeliti u skladu s njihovom relativnom udaljenosti od 94 % sredstava koja su im dodijeljena za razdoblje 2021. – 2027., s gornjom granicom od 1500 milijuna EUR po državi članici. Taj dodatni iznos bit će namijenjen financiranju mjera izvan namjenskih iznosa za ZPP i ZRP.

63. Ključ za dio koji se odnosi na unutarnje poslove utvrdit će se na sljedeći način:
- i) 45 % za upravljanje granicama: 90 % udjela države članice u ukupnim morskim granicama EU-a i vanjskim kopnenim granicama EU-a sa susjednim zemljama u kontinentalnoj Europi koje nisu zemlje EU-a, zemlje schengenskog područja i zemlje EFTA-e te 10 % udjela države članice u ukupnom broju zahtjeva za jedinstvene vize za kratkotrajni boravak na razini EU-a (2024.). Države članice koje imaju izravnu vanjsku granicu s Rusijom ili Bjelarusom imat će faktor 1,25 za te specifične granice u okviru vanjskih granica;
  - ii) 35 % za migracije, integraciju i azil na temelju prosjeka udjela države članice u ukupnom broju zahtjeva za azil u EU-u (2022. – 2024.), udjela država članica u ukupnom broju pozitivnih prvostupanjskih odluka o zahtjevima za azil u EU-u (2022. – 2024.), udjela države članice u ukupnom broju korisnika privremene zaštite u EU-u iz trećih zemalja (2022. – 2024.) i udjela države članice u ukupnom broju državljana trećih zemalja vraćenih na temelju naloga za napuštanje državnog područja (2022. – 2024.);
  - iii) 20 % za unutarnju sigurnost uz normalizaciju 40 % udjela stanovništva države članice u stanovništvu EU-a (2024.); 45 % obrnutog BND-a po stanovniku države članice izraženog u standardu kupovne moći (2023.) u usporedbi s prosjekom EU-a i 15 % udjela države članice u površini EU-a.
64. Iznos od najviše [400] milijuna EUR dodijelit će se za Posebnu tranzitnu shemu u okviru litavskog plana za integrirano upravljanje granicama i zajedničku viznu politiku.

65. Države članice dodijelit će minimalni iznos slabije razvijenim regijama, koji će se odrediti množenjem broja stanovnika koji žive u slabije razvijenim regijama (2021. – 2023.) kao udjela u ukupnom stanovništvu države članice (2021. – 2023.) putem unaprijed dodijeljene omotnice za planove za nacionalno i regionalno partnerstvo, isključujući minimalne iznose za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike i zajedničke ribarstvene politike.

Ako je BND države članice po stanovniku, izražen u standardu kupovne moći (2021. – 2023.), manji od 75 % prosjeka EU-a, primijenit će se faktor 1,16.

Gornja granica i sigurnosna mreža za slabije razvijene regije primjenjivat će se za sve države članice, iznos dodijeljen slabije razvijenim regijama neće biti manji od 90 % ni veći od 112,5 % najnovije dodijeljenih sredstava za slabije razvijene regije za razdoblje 2021. – 2027. (lipanj 2025.).

66. minimalni iznosi za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike po državi članici temeljit će se na sredstvima dodijeljenima za zajedničku poljoprivrednu politiku u 2027.; minimalni iznosi za intervencije u okviru zajedničke ribarstvene politike temeljit će se na sredstvima dodijeljenima na temelju Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu za razdoblje 2021. – 2027.

Metodologija dodjele za Interreg

67. Kad je riječ o Interregu, dodjela sredstava državama članicama utvrdit će se na sljedeći način:

- i) 45,8 % na temelju ukupnog broja stanovnika svih pograničnih regija razine NUTS 3 i svih drugih regija razine NUTS 3 u kojima barem polovica regionalnog stanovništva živi najdalje [25] kilometara od granice (2021.);
- ii) 30,5 % na temelju broja stanovnika koji žive unutar [25] kilometara od granica (2021.);
- iii) 20 % na temelju ukupnog broja stanovnika (2022. – 2024.);
- iv) 3,7 % na temelju broja stanovnika najudaljenijih regija (2022. – 2024.).

68. Udio prekogranične suradnje odgovara zbroju pondera kriterija i) i ii). Udio transnacionalne suradnje odgovara ponderu kriterija iii). Udio suradnje najudaljenijih regija odgovara ponderu kriterija iv).

Pretfinanciranje i sufinanciranje

69. Komisija će isplatiti pretfinanciranje na temelju potpore dodijeljene planovima za nacionalno i regionalno partnerstvo. Pretfinanciranje će se isplatiti na sljedeći način:

- i) 2028.: [4] %, [isplaćuje se samo ako Vijeće do 30. studenoga 2028. donese provedbene odluke] ILI [ako Vijeće do 30. studenoga 2028. ne donese provedbene odluke, to pretfinanciranje dodat će se iznosu za 2029. i 2030.];
- ii) 2029.: [3] %;
- iii) 2030.: [3] %

Pretfinanciranje za najudaljenije regije i za Interreg isplatit će se na sljedeći način:

- iv) 2028.: [4] %;
- v) 2029.: [4] %;
- vi) 2030.: [4] %;

[ili u cijelosti u godini odobrenja poglavlja plana Interrega.]

70. Stopa sufinanciranja Unije za planove za nacionalno i regionalno partnerstvo neće biti veća od:

- i) [85] % za slabije razvijene i najudaljenije regije;
- ii) [60] % za tranzicijske regije;
- iii) [40] % za razvijenije regije.

Ako nije moguće utvrditi postotak provedbe za određenu kategoriju regije, stopa sufinanciranja Unije izračunat će se uz korištenje prosjeka primjenjivih stopa doprinosa regija, ponderiranog prema broju stanovnika.

[Države članice koje se sastoje od jedne regije koja je prijelazom u razvijeniju regiju promijenila kategoriju u usporedbi s VFO-om za razdoblje 2021. – 2027. mogu odabrati primjenu stope sufinanciranja sredstvima Unije od 60 %.]

71. Stopa sufinanciranja Unije za Interreg neće biti veća od [80] %. Za najudaljenije regije i prekograničnu suradnju na vanjskim granicama stopa sufinanciranja neće biti veća od [85] %.

72. Za intervencije povezane sa zajedničkom poljoprivrednom politikom stopa sufinanciranja Unije neće biti veća od:

- i) [100] % za sljedeće mjere: degresivnu potporu dohotku po površini, proizvodno vezanu potporu dohotku, posebno plaćanje za pamuk i potporu za male poljoprivrednike. Te se intervencije ne mogu financirati izvan minimalnog iznosa za zajedničku poljoprivrednu politiku;
- ii) [100] % za posebne režime opskrbe i mjere za pomoć lokalnim poljoprivrednim proizvodima u najudaljenijim regijama, koje financira relevantna država članica iz svojih financijskih sredstava koja proizlaze iz općeg ključa;
- iii) [85] % za ostale intervencije u najudaljenijim regijama;
- iv) [70] % za ostale mjere za poljoprivredu;
- v) [70] % za intervencije u okviru EU-ova programa u školama;
- vi) [70] % za sektore obuhvaćene zajedničkom organizacijom tržišta.

Za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike povezane s LEADER-om, potporu u području razmjene znanja, teritorijalnu i lokalnu suradnju te intervencije u najudaljenijim regijama i na manjim egejskim otocima, kao i financiranje izvan minimalne namjenske potpore za poljoprivredu, primjenjivat će se navedene standardne stope sufinanciranja Unije.

Za intervencije u okviru zajedničke poljoprivredne politike maksimalna stopa potpore iznositi će:

- i) [75] % za ulaganja za poljoprivrednike i posjednike šuma, osim za ulaganja usmjerena na mlade poljoprivrednike, u kojima će iznositi [85] %, i za neproduktivna zelena ulaganja, u kojima će iznositi [100] %;
- ii) [75] % za sektorske intervencije, uz mogućnost da ga države članice povećaju na najviše [95] % za intervencije povezane s generacijskom obnovom, istraživanjem i inovacijama, upravljanjem rizicima ili okolišem i klimom te za organizacije proizvođača koje prvi put provode operativne programe; do [100 %] za intervencije kojima se proizvođačima nadoknađuje gubitak prihoda ili za intervencije povezane s povlačenjem s tržišta za besplatnu distribuciju koje ne premašuje 5 % količine proizvodnje koju organizacija proizvođača stavlja na tržište;
- iii) [70 %] za instrumente za upravljanje rizicima.

73. Za intervencije u okviru zajedničke ribarstvene politike maksimalna stopa potpore iznositi će do 100 % s mogućim diferenciranim stopama za posebne kategorije intervencija.

74. Za intervencije u okviru zajedničke ribarstvene politike sufinanciranje Unije za naknadu dodatnih troškova u najudaljenijim regijama iznositi će [100 %].

75. Za intervencije u području unutarnjih poslova povezane s preseljenjem i humanitarnim prihvatom, transferom tražitelja međunarodne zaštite, operativnim troškovima koji se pokrivaju prihodima ETIAS-a i troškovima povezanim s posebnom tranzitnom shemom, kao i financijskim doprinosima iz godišnje pričuve za solidarnost, sufinanciranje Unije iznosit će [100] %. [Za druge intervencije u području unutarnjih poslova osnovna vrijednost za sufinanciranje sredstvima Unije neće biti viša od [75] %.

Pravila o opozivu

76. Uz iznimku nekih intervencija u okviru ZPP-a, Komisija će automatski opozvati svaki dio proračunskih obveza za plan za nacionalno i regionalno partnerstvo i poglavlje plana Interrega koji nije iskorišten za prethodno financiranje ili za koji do 31. prosinca [godine] nakon godine proračunske obveze nije podnesen zahtjev za plaćanje.
77. [Proračunsko tijelo sva sredstva koja su za jednu godinu opozvana zbog neispunjavanja horizontalnih uvjeta Povelje i vladavine prava ponovno može staviti na raspolaganje u drugim instrumentima ili programima Unije koji se provode u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja, osobito onima koji doprinose europskoj demokraciji, civilnom društvu, vrijednostima Unije ili borbi protiv korupcije.]

Potpota turskoj zajednici na Cipru

78. U okviru ovog naslova financirat će se potpora turskoj zajednici na Cipru. Indikativna financijska omotnica dodijeljena programu iznosit će [389] milijuna EUR.

Potpota programu PEACE PLUS

79. Ukupno [X] milijuna EUR dodijelit će se za program PEACE PLUS kao potpora miru i pomirenju te nastavku prekogranične suradnje sjevera i juga.

Otplata zaduživanja u okviru instrumenta NextGenerationEU

80. Otplata sredstava pozajmljenih na tržištima kapitala radi ublažavanja posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 (u okviru NGEU-a), koja obuhvaća plaćanje glavnice, kamata i povezanih troškova, financirat će se u okviru ovog naslova. Otplata će započeti 2028. kako bi se osiguralo stabilno i predvidljivo smanjenje obveza do 31. prosinca 2058. Ukupni iznos za razdoblje 2028. – 2034. bit će [149 296] milijuna EUR i upotrebljavat će se isključivo za pokrivanje otplate sredstava, plaćanja kamata i povezanih troškova. Prekoračenjima troškova ili uštedama na plaćanjima kamata i povezanim troškovima smanjit će se ili povećati iznos za plaćanje glavnice, čime će se osigurati fiksni godišnji iznos za financiranje NGEU-a.

Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu

81. Kako bi se poduprla zajednička odgovornost osiguravanja vanjskih granica uz istodobnu zaštitu slobodnog kretanja osoba unutar Unije, djelovanja u području unutarnjih poslova bit će dopunjena djelovanjima koja provodi osnažena Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex), s dodijeljenim sredstvima u iznosu od [8576] milijuna EUR.

III. NASLOV 2 – KONKURENTNOST, PROSPERITET I SIGURNOST

82. Konkurentnost, prosperitet i sigurnost područja su u kojima djelovanje EU-a ima znatnu dodanu vrijednost za sve države članice diljem Unije. Inicijative u okviru ovog naslova trebale bi doprinijeti jačanju europske konkurentnosti u tehnologijama i strateškim sektorima, od zajedničkog istraživanja do povećanja inovacija, industrijske primjene, uvođenja infrastrukture i proizvodnje, kao potpora projektima i poduzećima, među ostalim MSP-ovima, te privlačenja privatnih, institucijskih i nacionalnih ulaganja. Osim toga, ovim naslovom doprinijet će se i civilnoj zaštiti te pripravnosti i odgovoru na zdravstvene krize, financiranju u području vještina, obrazovanja, solidarnosti, kulture, medija, demokracije i europskih vrijednosti te podupiranju funkcioniranja jedinstvenog tržišta.
83. Razina obveza za ovaj naslov neće premašiti:

NASLOV 2 – KONKURENTNOST, PROSPERITET I SIGURNOST						
(mil. eura, cijene iz 2025.)						
2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.
X	X	X	X	X	X	X

Europski fond za konkurentnost

84. Europski fond za konkurentnost (ECF) uspostaviti će se u cilju jačanja europske konkurentnosti u cjelini, posebno u strateškim sektorima i tehnologijama tijekom procesa ulaganja na temelju otvorenih, konkurentnih i pravednih postupaka dodjele. Okosnica ECF-a bit će predanost izvrsnosti i on će osigurati jednake mogućnosti za pristup financiranju, poboljšati razvoj poslovanja te ojačati suradnju i izgradnju kapaciteta kako bi se oslobodio inovacijski potencijal u cijelom EU-u. Posebna pozornost posvetit će se MSP-ovima i malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije u svim državama članicama.

85. Indikativna financijska omotnica za provedbu ECF-a za razdoblje 2028. – 2034. iznosit će [198 959] milijuna EUR. Financijska omotnica okvirno će se dodijeliti na sljedeći način:
- i) [9749] milijuna EUR za opće ciljeve;
  - ii) [22 256] milijuna EUR za čistu tranziciju i dekarbonizaciju industrije;
  - iii) [17 235] milijuna EUR za zdravlje, biotehnologiju, poljoprivredu i biogospodarstvo;
  - iv) [43 604] milijuna EUR za digitalno vodstvo;
  - v) [106 115] milijuna EUR za otpornost i sigurnost, obrambenu industriju i svemir.
86. ECF, Obzor Europa i Inovacijski fond zajedno će u svim će fazama ulaganja pružati dosljednu potporu konkurentnosti Unije. ECF može podupirati važne projekte od zajedničkog europskog interesa, pod uvjetom da su sufinancirani na nacionalnoj razini [i popratne projekte koji se temelje na rezultatima važnih projekata od zajedničkog europskog interesa, uz uvjet da postoje znatna privatna ulaganja].
87. Instrument ECF InvestEU poslužit će kao horizontalni instrument za provedbu unutarnjih politika Unije kako bi se s pomoću proračunskih jamstava i financijskih instrumenata pronašla rješenja za tržišne poremećaje ili neoptimalne okolnosti kad je riječ o ulaganjima. Instrument će provoditi partneri u otvorenoj strukturi, oslanjajući se na stručno znanje svih partnera u provedbi, među ostalim nacionalnih razvojnih banaka, uz istodobno uvažavanje posebne uloge Grupe Europske investicijske banke (EIB), pri čemu će se barem [50] % minimalnog jamstva EU-a u okviru odjeljka „EU” dodijeliti Grupi EIB-a, a barem [25] % drugim partnerima u provedbi. Instrumentom se može pružiti potpora u okviru drugih programa Unije u skladu s ciljevima utvrđenima u tim programima. Najveći iznos proračunskog jamstva u okviru odjeljka „EU” Instrumenta ECF InvestEU bit će [70 000] milijuna EUR (u tekućim cijenama). Minimalni iznos potpore Unije iz ECF-a koja se pruža putem Instrumenta ECF InvestEU bit će [17 000] milijuna EUR (u tekućim cijenama). Doprinosi iz sastavnica politike koji će se upotrijebiti za povećanje minimalnog iznosa potpore Unije iz ECF-a koja se pruža putem Instrumenta ECF InvestEU iznosit će najmanje 5 % njihovih ukupnih dodijeljenih sredstava.

88. Od 1. siječnja 2028. i. prihodi, vraćanja i povrati iz financijskih instrumenata koji se financiraju na temelju Uredbe o ECF-u i prethodnika Instrumenta ECF InvestEU te ii. viškovi iz proračunskih jamstava utvrđeni u unutarnjim politikama do kraja 2027. upotrebljavat će se za pružanje potpore Unije u okviru Instrumenta ECF InvestEU.
89. Nužno je da europsko financiranje doprinosi prihvaćanju strateških tehnologija razvijenih u Uniji. U tom pogledu, u postupcima dodjele mogu se utvrditi uvjeti prihvatljivosti radi osiguravanja konkurentnosti Unije, među ostalim zaštite gospodarskih interesa i autonomije Unije ako je to potrebno i primjereno, na temelju povlaštenih uvjeta kao što su ograničenja ili poticaji za subjekte iz Unije, a da se pritom ograniči narušavanje jedinstvenog tržišta.
90. [U iznimnim i opravdanim slučajevima ECF će uključivati mogućnost ubrzane potpore za projekte koji su od imperativnog javnog interesa ili iznimno vremenski osjetljivi, a koji se inače ne bi mogli djelotvorno provesti u skladu s uobičajenim pravilima i koji će imati koristi od određenih dodataka, iznimaka i odstupanja od primjenjivog prava tijekom postupka dodjele ili provedbe podupiranih aktivnosti.]

ECF će podupirati snažnu europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu u cilju osiguravanja sposobnosti Unije da odgovori na nove sigurnosne izazove, [uključujući potporu ukrajinskoj obrambenoj tehnološkoj i industrijskoj bazi.]

Obzor Europa

91. Obzor Europa usko je povezan s Europskim fondom za konkurentnost tako što je koncipiran oko istraživanja i inovacija kao središta Unijine strategije za gospodarstvo i ulaganja. Potpora istraživanju, razvoju i inovacijama u svim stupovima programa Obzor Europa temeljit će se na izvrsnosti. Istodobno, pitanja razlika u sudjelovanju i inovacijskog jaza i dalje se moraju rješavati. U tu će se svrhu programom Obzor Europa, vođenim načelom izvrsnosti, povećati istraživački i inovacijski kapaciteti u zemljama širenja i tranzicijskim zemljama putem četvrtog stupa (Europski istraživački prostor).

92. Od 2030. nadalje mjere za izgradnju kapaciteta ograničene su na one zemlje širenja i tranzicijske zemlje koje su povećale svoje nominalne rashode za javna ulaganja u istraživanje i razvoj, što uključuje javna ulaganja u istraživanje i razvoj u području sigurnosti i obrane u posljednjoj godini za koju su dostupni podaci u usporedbi s godinom koja joj je prethodila.
93. Tranzicijske zemlje imat će pristup i mjerama za izgradnju kapaciteta u okviru četvrtog stupa, s različitim modalitetima u odnosu na zemlje širenja, npr. nižim stopama financiranja sredstvima EU-a.
94. Indikativna financijska omotnica za program Obzor Europa za razdoblje 2028. – 2034. iznosit će [148 579] milijuna EUR, od čega:
- i) [37 420] milijuna EUR za Izvrsnu znanost;
  - ii) [64 145] milijuna EUR za Konkurentnost i društvo;
  - iii) [32 929] milijuna EUR za Inovacije;
  - iv) [13 807] milijuna EUR za Europski istraživački prostor, od čega [4573] milijuna EUR za širenje sudjelovanja.

Instrument za povezivanje Europe

95. Cilj Instrumenta za povezivanje Europe ubrzati je ulaganja u području transeuropskih prometnih i energetske mreže i potaknuti financiranje iz javnog i privatnog sektora te olakšati prekograničnu suradnju u području obnovljive energije.
96. Indikativna financijska omotnica za provedbu Instrumenta za povezivanje Europe za razdoblje 2028. – 2034. iznosit će [69 309] milijuna EUR, od čega:
- i) [43 889] milijuna EUR za promet i vojnu mobilnost [od čega [15 110] EUR za vojnu mobilnost];
  - ii) [25 420] milijuna EUR za energiju.

97. Najveći iznos sufinanciranja Unije trebao bi biti sljedeći:
- i) [50] % za studije potrebne za pripremu provedbe projekta;
  - ii) [50] % za radove povezane s prometnim sektorom, što se povećava na [75] % za države članice čiji je BND po stanovniku manji od 90 % prosjeka EU-a;
  - iii) [50] % za radove koji se odnose na energetske sektor;
  - iv) [75] % za djelovanja u energetske sektoru kojima se doprinosi razvoju projekata od zajedničkog interesa;
  - v) [60] % za radove u prometnom i energetske sektoru poduzete u najudaljenijim regijama.

Civilna zaštita i pripravnost i odgovor na hitne zdravstvene situacije

98. Novim Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu i potporom Unije za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize osigurati će se potpora, priprema i odgovor u pogledu sprečavanja svih vrsta prirodnih katastrofa i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem, među ostalim prekograničnih prijetnji zdravlju, do kojih može doći unutar ili izvan Unije. Indikativna financijska omotnica dodijeljena programu iznositi će [9073] milijuna EUR.

Obrazovanje, kultura, demokracija i europske vrijednosti

99. Programom Erasmus+ podupirati će se visokokvalitetno obrazovanje i osposobljavanje te će se mladima, naučnicima, studentima, učiteljima i nastavnicima pružiti mogućnosti za učenje i mobilnost. Programom Erasmus+ podupirati će se i sudjelovanje mladih u aktivnostima solidarnosti i suradnji u području sporta. Indikativna financijska omotnica dodijeljena programu iznositi će [34 713] milijuna EUR s okvirnom raspodjelom sredstava za 1. obrazovanje i osposobljavanje; 2. mlade i 3. sport.
100. U okviru programa AgoraEU objediniti će se potpora demokraciji, kulturi, medijima i civilnom društvu. Indikativna financijska omotnica dodijeljena programu iznositi će [7295] milijuna EUR s okvirnom raspodjelom sredstava za 1. kulturu; 2. medije i 3. demokraciju, građane, jednakost, prava, vrijednosti.

Program Euratoma za istraživanje i nuklearna sigurnost

101. U okviru ovog naslova Program za istraživanje i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju nastaviti će se podupirati indikativnom financijskom omotnicom od [8350] milijuna EUR, od čega će [4941] milijuna EUR doprinijeti projektu ITER-a.
102. Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti i razgradnju nuklearnih postrojenja imat će indikativnu financijsku omotnicu od [818] milijuna EUR. Razgradnja nuklearne elektrane Ignalina u Litvi nastaviti će se podupirati indikativnom financijskom omotnicom od [604] milijuna EUR i maksimalnom stopom sufinanciranja Unije od [86] %.

Ostali programi

103. U okviru ovog naslova osigurati će se i financiranje programa Pravosuđe indikativnom financijskom omotnicom od [679] milijuna EUR, programa Periklo V indikativnom financijskom omotnicom od [7] milijuna EUR i Programa za jedinstveno tržište i carinu koji obuhvaća funkcioniranje jedinstvenog tržišta, carinske unije, oporezivanja i borbe protiv prijevara indikativnom financijskom omotnicom od [5312] milijuna EUR.

IV. NASLOV 3 – GLOBALNA EUROPA

104. U okviru ovog naslova financira se vanjsko djelovanje Unije, posebno međunarodna partnerstva, uključujući razvojnu suradnju, humanitarnu pomoć i pomoć zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama koje se pripremaju za pristupanje Uniji. Financiranje vanjskog djelovanja bit će jednostavnije, usmjerenije i fleksibilnije, uz istodobno očuvanje predvidljivosti potpore EU-a. U tom okviru poštovat će se i promicati vrijednosti i strateški interesi Unije te uzajamno korisna partnerstva. Osigurat će se pravilna provedba međunarodnih obveza Unije, uključujući ciljeve održivog razvoja i Pariški klimatski sporazum te vanjsku dimenziju migracija i kontinuiranu nepokolebljivu potporu Ukrajini.
105. Razina obveza za ovaj naslov neće premašiti:

NASLOV 3 – GLOBALNA EUROPA						
(mil. eura, cijene iz 2025.)						
2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.
X	X	X	X	X	X	X

Instrument Globalna Europa

106. Instrument Globalna Europa služiti će širokom rasponu politika Unije, među ostalim potpori zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama u njihovim pripremama za buduće članstvo u Uniji, kao i djelovanjima povezanima s politikom susjedstva, međunarodnim partnerstvima, među ostalim razvojnoj suradnji, humanitarnoj pomoći, potpori Ukrajini i vanjskim aspektima drugih politika Unije. Tim će se instrumentom Uniji omogućiti da u suradnji s državama članicama sveobuhvatno odgovori na nezakonite migracije i prisilno raseljavanje na način koji je usklađen s globalnim pristupom migracijama i komplementaran s međunarodnom dimenzijom migracijske politike Unije. Potpora u okviru Instrumenta poticati će se širokim rasponom alata, čime će se osigurati sinergija s Europskim fondom za konkurentnost i usklađenost s provedbom strategije Global Gateway.
107. Instrument Globalna Europa prvenstveno će se provoditi s pomoću geografskih djelovanja koja se mogu programirati, koja će se prema potrebi dopuniti djelovanjima koja se ne mogu programirati. Djelovanja koja se ne mogu programirati uključivat će djelovanja u okviru humanitarne pomoći u skladu s Uredbom o humanitarnoj pomoći, makrofinancijsku pomoć, djelovanja kojima se odgovara na krizne, mirovne i vanjskopolitičke potrebe i jačanje otpornosti i konkurentnosti.

108. Instrument Globalna Europa imat će indikativnu financijsku omotnicu od [169 542] milijuna EUR. Financijska omotnica okvirno će se dodijeliti na sljedeći način:

- i) [36 542] milijuna EUR za stup „Proširenje i Europa”;
- ii) [36 341] milijuna EUR za stup „Bliski istok, sjeverna Afrika i Perzijski zaljev”;
- iii) [51 234] milijuna EUR za stup „Supraharska Afrika”;
- iv) [14 431] milijuna EUR za stup „Azija i Pacifik”;
- v) [7740] milijuna EUR za stup „Sjeverna i Južna Amerika i Karibi”;
- vi) [10 722] milijuna EUR za globalni stup;
- vii) [12 532] milijuna EUR za rezervu za nove izazove i prioritete.

Najmanje 90 % rashoda u okviru Instrumenta trebalo bi ispunjavati kriterije za službenu razvojnu pomoć, među ostalim za najmanje razvijene zemlje. Rashode za potporu Ukrajini trebalo bi isključiti iz te ciljne vrijednosti.

Od ukupne indikativne financijske omotnice Instrumenta okvirno [25 000] milijuna EUR (u tekućim cijenama) trebalo bi namijeniti humanitarnoj pomoći.

Od ukupne indikativne financijske omotnice Instrumenta okvirno [10] % trebalo bi namijeniti djelovanjima kojima se podupire vanjska dimenzija migracija, uključujući njezine temeljne uzroke.

109. Vijeće će imati središnju ulogu tijekom planiranja i provedbe Instrumenta, među ostalim pružanjem *ex ante* strateškog i političkog usmjeravanja, mobiliziranjem pomoći za nove izazove i prioritete te praćenjem provedbe i uspješnosti.

110. Instrument bi trebao omogućiti pružanje potpore do maksimalnog iznosa od [95 000] milijuna EUR (u tekućim cijenama) u obliku proračunskih jamstava, zajmova Euratoma, zajmova u obliku makrofinancijske pomoći i zajmova koji se temelje na politikama, osobito partnerskim zemljama koje provode planove temeljene na uspješnosti. [Zajmovi koji se temelje na politikama stavit će se na raspolaganje s pomoću provedbenih akata]. EIB-u će se dodijeliti okvirni iznos od [19 000] milijardi EUR (u tekućim cijenama).
111. Neiskorištena odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje u okviru tog instrumenta automatski će se prenijeti u sljedeću financijsku godinu.
112. Bit će opozvan svaki dio proračunskih obveza za djelovanje za koje do 31. prosinca [pete] godine nakon godine u kojoj je preuzeta proračunska obveza još nisu upotrijebljena sredstva za prefinanciranje ili za privremena plaćanja ili za koja nije dostavljena nikakva ovjerena potvrda o rashodima ili bilo kakav zahtjev za plaćanje.

Potpورا Ukrajini

113. Unija će Ukrajini i dalje pružati financijsku potporu za njezin proces pristupanja i dugoročnu obnovu. Potpora Ukrajini u iznosu do [88 869] milijuna EUR za razdoblje 2028. – 2034. pružit će se u obliku:
- i) izdvajanja rezervacija za proračunska jamstva i potpore koji nisu u obliku zajmova koji se financiraju iz pričuve za Ukrajinu iznad gornjih granica VFO-a, uz godišnju gornju granicu od [13 500] milijuna EUR;
  - ii) potpore u obliku zajma za koju se jamči manevarskim prostorom u proračunu.

Unija Ukrajini može pružiti potporu u obliku proračunskog jamstva u iznosu do [42 658] milijuna EUR. EIB-u će se dodijeliti minimalni okvirni iznos od [12 000] milijuna EUR.

Osim toga, Unija može osigurati subvenciju za troškove kamata za zajam za potporu Ukrajini iznad tih iznosa.

114. Dodatno financiranje za Ukrajinu može se prioritarno osigurati iz stupa „Proširenje i Europa” i globalnog stupa te iz rezerve za nove izazove i prioritete za potporu u obliku humanitarne pomoći i drugih odgovarajuće ciljanih aktivnosti, uz istodobno očuvanje predvidljivosti potpore drugim partnerima.

115. Vijeće će i dalje biti usko uključeno u upravljanje potporom za Ukrajinu.

Vanjsko djelovanje izvan Instrumenta Globalna Europa

116. U okviru ovog naslova financirat će se i okvirna dodjela financijskih sredstava u iznosu od [2864] milijuna EUR za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, [1132] milijuna EUR za sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu i regionalnu organizaciju za upravljanje ribarstvom te [887] milijuna EUR za prekomorske zemlje i područja, uključujući Grenland.

Europski instrument mirovne pomoći

117. Europski instrument mirovne pomoći i dalje će se koristiti kao izvanproračunski instrument za financiranje djelovanja u području sigurnosti i obrane za razdoblje 2028. – 2034. Financijska gornja granica za Instrument iznosit će [27 104] milijuna EUR i financirat će se doprinosima država članica na temelju ključa za doprinos na temelju BND-a.

V. NASLOV 4 – UPRAVA

118. Visoko profesionalna europska javna uprava, čije je osoblje zaposleno na najširoj mogućoj zemljopisnoj osnovi, ima ključnu ulogu u pružanju potpore Uniji u ostvarenju njezinih prioriteta i provedbi politika i programa od zajedničkog europskog interesa. Istodobno bi naponi za pojednostavnjenje u svim područjima politike, među ostalim u okviru skupnih paketa i smanjenja broja programa VFO-a, te uvođenje novih tehnologija, među ostalim umjetne inteligencije, trebali dovesti do smanjenja administrativnog opterećenja i odgovarajućih ušteda. Uzimajući u obzir promjenjive zahtjeve za upravu u kontekstu promjena u prioritetima i dalje je ključno stalno poboljšavati fleksibilnost, učinkovitost, transparentnost i djelotvornost Europske javne uprave.
119. Odobrena sredstava za preuzimanje obveza za ovaj naslov u iznosu od [103 829] milijuna EUR, koja obuhvaćaju administrativne rashode institucija i europskih škola te mirovine, neće premašiti:

NASLOV 4 – UPRAVA						
(mil. eura, cijene iz 2025.)						
2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.
X	X	X	X	X	X	X

120. Gornje granice ovog naslova utvrdit će se tako da se izbjegnu pretjerane razlike do gornjih granica i da se u njima odražavaju očekivane prilagodbe plaće, napredovanja u karijeri, troškovi mirovina, nove zadaće i prioritete koje provode institucije, financiranje planiranih projekata povezanih s nekretninama, [među ostalim renovacije zgrade Justus Lipsius], i druge relevantne pretpostavke.
121. Gornje granice ovog naslova utvrđuju se tako da se u obzir uzima [stabilizacija ukupnog broja osoblja na trenutačnoj razini za sve institucije EU-a [tijela i agencije EU-a te njihove uprave]] ILI [povećanje ukupnog broja osoblja za [2 500] za sve institucije EU-a].

122. Načelo proračunske discipline trebalo bi se primjenjivati na sve institucije kako bi se dodatno pratila administrativna potrošnja i upravljalo njome. Sve institucije, tijela, uredi i agencije EU-a pozivaju se da redovito preispituju svoje administrativne rashode kako bi pomogli u upravljanju promjenjivim zahtjevima, uz osiguravanje veće učinkovitosti i optimizacije ljudskih resursa usmjeravanjem na ključna područja i ukidanjem zadataka manjeg prioriteta. U tu se svrhu Komisija poziva da predloži inicijative za produbljivanje međuinstitucijske suradnje, primjerice u područjima informacijske tehnologije, kibernetičke sigurnosti, nabave i zgrada. Osim toga, opsežno preispitivanje Komisije ključna je prilika za napredak i moglo bi poslužiti kao pilot-projekt koji trebaju provesti sve institucije.
123. Rashodi za potporu programu trebali bi i dalje biti povezani s operativnim rashodima u okviru odgovarajućih omotnica za pojedine programe ili područja politika, uz istodobno osiguravanje transparentnog, kontinuiranog, redovitog i sveobuhvatnog praćenja i izvješćivanja u okviru svih naslova;
124. Doprinos Unije decentraliziranim agencijama i drugim tijelima trebao bi se i dalje financirati iz naslova politika povezanih s njihovom svrhom.

VI. PRIHODI

125. Aranžmani u pogledu vlastitih sredstava trebali bi se rukovoditi općim ciljevima jednostavnosti, transparentnosti i pravičnosti, uključujući pravednu raspodjelu tereta. Ukupan iznos vlastitih sredstava dodijeljenih proračunu Unije za pokrivanje godišnjih odobrenih sredstava za plaćanje ne premašuje [1,75] % zbroja BND-a svih država članica. Ukupan iznos godišnjih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza ne premašuje [1,81] % zbroja BND-a svih država članica. Zadržat će se uredan omjer odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje.
126. Iznosi gornjih granica vlastitih sredstava i dalje se privremeno povećavaju za 0,6 postotnih bodova zbroja BND-a svih država članica koji proizlazi iz zaduživanja povezanog s instrumentom NextGenerationEU, do prestanka svih tih obveza, a najkasnije do 31. prosinca 2058.
127. Gornje granice rashoda VFO-a obvezujuće su, a manevarski prostor u proračunu aktivira se samo u slučaju izvanrednih događaja. Ako predloži nove instrumente ili aktivira postojeće instrumente za koje je osigurano jamstvo iz manevarskog prostora u proračunu, Komisija će zajedno s prijedlogom dostaviti detaljno predviđanje učinka na upotrebu tog manevarskog prostora.
128. [U slučaju ozbiljne krize, ozbiljnih poteškoća ili ozbiljne prijetnje od takvih događaja koji pogađaju Uniju ili njezine države članice u razdoblju 2028. – 2034. Vijeće kvalificiranom većinom, uz prethodnu suglasnost Europskog parlamenta i uzimajući u obzir sve moguće smjernice Europskog vijeća, može odlučiti ovlastiti Komisiju da iznimno pozajmljuje sredstva na tržištima kapitala za zajmove državam članicama isključivo u svrhu rješavanja posljedica takvih situacija. [Zbroj pozajmljenih sredstava neće premašiti [350 milijardi EUR] za razdoblje 2028 – 2034.] Iznosi gornjih granica vlastitih sredstava privremeno se povećavaju za [0,25] postotnih bodova isključivo u svrhu pokrivanja svih obveza Unije koje proizlaze iz zaduživanja za takve zajmove do prestanka takvih obveza].

129. Novi sustav vlastitih sredstava Europske unije stupit će na snagu prvog dana prvog mjeseca nakon primitka obavijesti da ga je donijela i zadnja država članica. Svi će se njegovi elementi primjenjivati retroaktivno od 1. siječnja 2028. [Međutim, korporativna sredstva za Europu, kao nova vrsta vlastitih sredstava, primjenjivat će se od 1. siječnja prve godine nakon godine u kojoj Odluka o vlastitim sredstvima stupi na snagu.] Države članice nastavit će s odobrenjem nove Odluke o vlastitim sredstvima što je prije moguće, u skladu sa svojim nacionalnim ustavnim odredbama.

Tradicionalna vlastita sredstva

130. Od 1. siječnja 2028. države članice zadržat će, putem troškova ubiranja, [10] % iznosa koji su prikupile. [Prihodi od manipulativne naknade Uniji stavit će joj se na raspolaganje kao tradicionalna vlastita sredstva od 1. siječnja 2028.]

Vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u

131. Na vlastita sredstva koja se temelje na PDV-u primjenjivat će se pozitivna stopa od [0,30] %. Ograničavanje osnovice PDV-a bit će [ukinuto] ILI [zadržano].

Vlastita sredstva koja se temelje na nerekiclranoj plastici

132. Na vlastita sredstva koja se temelje na nerekiclranom plastičnom ambalažnom otpadu primjenjuje se pozitivna stopa od [1] EUR po kilogramu [prilagođena inflaciji na godišnjoj osnovi]. Mehanizam kojim će se izbjeći suviše regresivan učinak na nacionalne doprinose bit će [ukinut] ILI [zadržan].

133. Uvest će se nova vlastita sredstva koja se sastoje od sljedećeg:

- i) [godišnjih doprinosa društava utvrđenih na temelju njihova godišnjeg neto prihoda:
  - a) od 100 000 000,01 EUR do 249 999 999,99 EUR – doprinos u iznosu od 100 000 EUR;
  - b) od 250 000 000 EUR do 499 999 999,99 EUR – doprinos u iznosu od 250 000 EUR;
  - c) od 500 000 000 EUR do 749 999 999,99 EUR – doprinos u iznosu od 500 000 EUR;
  - d) od 750 000 000 EUR ili više – doprinos u iznosu od 750 000 EUR];
- ii) [nacionalnog doprinosa izračunanog na temelju količina prerađenog duhana i količina proizvoda povezanih s duhanom puštenih u potrošnju pomnoženih s minimalnom stopom koja se primjenjuje na svaku državu članicu s pozitivnom stopom od [15] % za sve države članice;]
- iii) [nacionalnog doprinosa izračunanog na temelju mase neskupljene električne i elektroničke opreme s pozitivnom stopom od [2] EUR po kilogramu [koja je prilagođena inflaciji na godišnjoj osnovi];]
- iv) [prihoda od sustava trgovanja emisijama 1 s pozitivnom stopom od [30] %;]
- v) [prihoda od mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama s pozitivnom stopom od [75] %.]

Vlastita sredstva koja se temelje na BND-u

134. Primjena jedinstvene pozitivne stope na zbroj BND-a svake države članice u odnosu na ukupni iznos svih ostalih prihoda ostaje nepromijenjena. Trenutačni ispravci BND-a bit će [ukinuti] ILI [zadržani].

Prilog Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034. (u obvezama)

U milijunima EUR	Prijedlog Komisije			Pregovarački okvir	
	Ukupno 2021. – 2027.	Ukupno 2028. – 2034.	Ukupno 2028. – 2034. (cijene iz 2025.)	Ukupno 2028. – 2034. (u tekućim cijenama)	Ukupno 2028. – 2034. (cijene iz 2025.)
UKUPNO	1,245,477	1,984,894	1,763,056	1,947,741	1,730,228
Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija, poljoprivreda i ruralna područja, pomorstvo, prosperitet i sigurnost	819,981	1,062,220	946,404	1,057,355	942,142
Planovi za nacionalno i regionalno partnerstvo	784,807	865,076	771,319	863,958	770,366
<i>Potpora dohotku u okviru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP)</i>	282,514	293,699	299,231	299,699	261,013
<i>Zajednička ribarstvena politika</i>		2,000	1,778	4,000	3,549
<i>Migracija i upravljanje granicama</i>	11,406	34,215	30,608	34,215	30,608
<i>Ekonomska, teritorijalna i socijalna kohezija, uključujući ribarske i ruralne zajednice</i>	452,964	452,965	404,877	458,786	410,080
<i>p.m. Socijalni fond za klimatsku politiku</i>	14,900	50,100	45,443	50,100	45,443
<i>Interreg</i>	8,935	10,264	9,044	10,264	9,045
<i>Instrument EU-a – djelovanja Unije, od čega:</i>	28,989	63,223	56,275	55,792	49,680
<i>Sigurnosna mreža za jedinstvo</i>	3,132	6,301	5,598	6,301	5,598
<i>Djelovanja u području solidarnosti</i>	6,706	20,117	17,850	16,824	14,928
<i>Djelovanja u području unutarnjih poslova</i>	8,429	25,285	22,435	21,147	18,762
<i>Ostalo (gradovi, zapošljavanje & socijalne inovacije...)</i>	10,722	11,520	10,392	11,520	10,392
<i>Instrument EU-a – rezerva</i>		8,710	7,202	7,202	6,391
<i>Polpora turskoj zajednici na Cipru</i>	241	438	389	438	389
<i>Decentralizirane agencije</i>	12,217	22,888	20,240	19,141	16,928
<i>Frontex</i>	5,944	11,888	10,498	9,711	8,576
<i>Europol</i>	1,523	2,999	2,649	2,450	2,162
<i>Otplata instrumenta NGEU</i>	22,715	168,000	149,296	168,000	149,296
<i>Razlika do gornje granice</i>		5,818	5,159	5,818	5,163
Konkurentnost, prosperitet i sigurnost	220,637	589,594	522,205	566,453	501,711
<i>Europski fond za konkurentnost</i>	163,800	450,508	397,753	433,850	383,008
<i>Europski fond za konkurentnost (isključujući Inovacijski fond)</i>	134,375	409,301	362,283	392,644	347,538
<i>Obzor Europa</i>	87,654	175,002	154,882	167,880	148,579
<i>Cista tranzicija i dekarbonizacija industrije</i>	33,793	67,416	58,670	66,349	57,726
<i>Komponenta VFO-a</i>	4,368	26,210	23,200	25,143	22,256
<i>p.m. Inovacijski fond</i>	29,425	41,206	35,470	41,206	35,470
<i>Opornost i sigurnost, obrambena industrija i svemir</i>	26,359	130,704	115,699	125,385	110,989
<i>Digitalno vodstvo</i>	10,958	54,793	48,504	52,363	46,529
<i>Zdravlje, biotehnologija, poljoprivreda i biogospodarstvo</i>	5,036	22,593	20,000	21,674	19,185
<i>Minimalni iznos za Instrument ECF InvestEU & usluge savjetovanja, okvirni doprinosi iz sastavnice politike (dio ukupno ECF-a)</i>		11,000	9,749	11,000	9,749
<i>Erasmus+</i>	27,369	40,827	36,186	39,165	34,713
<i>Instrument za povezivanje Europe</i>	31,631	81,428	72,251	78,113	69,309
<i>Instrument za povezivanje Europe (CEF) – Promet, od čega:</i>	25,714	51,515	45,752	49,418	43,889
<i>Vojna pokretljivost</i>	1,765	17,651	15,752	16,933	15,110
<i>Instrument za povezivanje Europe (CEF) – Energetika</i>	5,917	29,912	26,499	28,695	25,420
<i>Mehanizam Unije za civilnu zaštitu + (UCPM+)</i>	2,137	10,675	9,458	10,241	9,073
<i>AgoraEU</i>	4,284	8,582	7,606	8,233	7,295
<i>Program za jedinstveno tržište i carinu</i>	3,030	6,238	5,538	5,984	5,312
<i>Program Euratoma za istraživanje i osposobljavanje</i>	6,549	9,794	8,706	9,395	8,350
<i>Doprinos ITER-u</i>	4,562	5,794	5,150	5,558	4,941
<i>Instrument za hitnu potporu unutar Unije (ESI)</i>	232	–	–	–	–
<i>Zaštita eura od krivotvorenja (program Periko V)</i>	6	7	7	7	7
<i>Program Ignalina</i>	539	678	604	678	604
<i>Suradnja u području nuklearne sigurnosti i razgradnja nuklearnih postrojenja</i>	769	966	854	927	818
<i>Pravosuđe</i>	297	798	707	766	679
<i>Decentralizirane agencije</i>	6,802	9,798	8,687	9,799	8,685
<i>Ostalo (ostala djelovanja, ovlasti)</i>	2,617	2,493	2,233	2,492	2,233
<i>Razlika do gornje granice</i>		8,009	7,085	8,009	7,095
Globalna Europa	119,989	215,203	190,000	206,757	182,546
<i>Globalna Europa (*)</i>	114,800	200,309	176,830	192,056	169,542
<i>Europa</i>	29,998	43,173,0	38,112	41,394	36,542
<i>Supisaharska Afrika</i>	36,374	60,532,0	53,438	58,028	51,234
<i>Azija i Pacifik</i>	10,524	17,050,0	15,053	16,348	14,431
<i>Sjeverna i Južna Amerika i Karibi</i>	5,604	9,144,0	8,071	8,767	7,740
<i>Bliski istok, sjeverna Afrika i Perzijski zaljev</i>	21,577	42,934,0	37,901	41,165	36,341
<i>Globalni stup</i>	7,622	12,668,0	11,183	12,146	10,722
<i>Rezerva</i>	9,310	14,808,0	13,072	14,198	12,532
<i>Zajednička vanjska i sigurnosna politika (ZVSP)</i>	2,683	3,369	2,987	3,230	2,864
<i>Odluka o prekomorskom pridruživanju, uključujući Grenland</i>	500	999	887	999	887
<i>SFPA i RFMO</i>	1,050	1,331	1,181	1,276	1,132
<i>Ostalo (ostala djelovanja, ovlasti)</i>	955	1,124	995	1,124	995
<i>Razlika do gornje granice</i>		8,071	7,120	8,071	7,126
Administracija	84,871	117,877	104,447	117,177	103,829

Iznad gornjih granica, od čega:					
<i>Instrument fleksibilnosti</i>		15,777	14,000	15,777	14,000
<i>Ukrajina</i>		100,002	88,869	100,002	88,869
Izvan VFO-a					
<i>Europski instrument mirovne pomoći</i>		30,499	27,104	30,499	27,104

P.M. Catalyst Europe (zajmovi u okviru planova za NRP)		150,000	134,000	150,000	134,000
P.M. Mehanizam za odgovor na krizu		395,000	350,000	395,000	350,000